

u hali auto-servisa

srba mitrović

U hali auto-servisa,
U ritmu radnoga dana,
Simfonija bleštavih tonova
Iz množine slučajnih instrumenata
Močno se rasprskava,

Izdjava se konkretna muzika –
Partitura u svemu iznenađujuća,
Neponovljiva do kraja, osvežena
Nadahnutim upadicama, mada
Improvizacijom se ne može zvati.
Neobuzdana raste provala,
Jaka trijumfalnih fanfara –
Al', i u dubini najglasnije deonice
Istina cviljenje ne jenjava.

Gajde čujnosti
Vetar sam napuhava;
Slavnim tankom
Muzika se valja
I kada s drugog kraja ispadne, naglo –
Patuljku naraste glava.
Ublenemo u to prazno čelo,
U ralje klimave,
U paučinasto uho;
Gde je smisao koji smo slušali?
U kosti spava?
II' u semenu?
Kao čaura sećanja, muzika
Ledenja je i gnušna,

Tresak reparatura
Puni čelić nepokretnih grdosija
Nabojem lekovitih tonova;
Olupine karoserija,
Uz luku čekići i dempfer podmotača,
Sve više se kočopere,

Odjeći metalnih zvukova
Vapaje cede prošle nesreće
I kliktaj budućeg slavlja;
Ima u toj zaglušnoj besomučnosti
Namere,
Da se red izokrene
I stvari zauzmu ona mesta
Koja im zaborav određuje;
Samo,
Ko to da razume –
Iako sve sredno pomaže?

Čitava ova pravzvedba
Mogla bi da se umetne
Kao skerco
U koncert sveopštег čutanja.

Zagledamo I' u notnu svesku
Dežurnog dispečera,
Preletimo II preko simbola
Zanatlja i njihovih alata,
Ako smo čitači od reda,
Sofredo u uhu ako stoji,
Ćućemo bruj glasova,
Rezdrte povike, upozorenja,
Sledžištvo sirena, zvučnike,
Sinkopu psovke,
Rastući vršak testera,
Tremb čekićnog udara,

Legato odgovora, škripa,
Turpijanje, struganje,
Korake,
Fortisimo bušilice,
Pa pljesak sa tranzistora i pad,
Frktanje – možda s krova?
Čak i ljubavni arpedo odnekuda,
Sa spuštenih sedišta, illi
Stakato ispod karoserije,
Valjda?
I potom,
Posle svega,
Cilik čaša iz bifea.

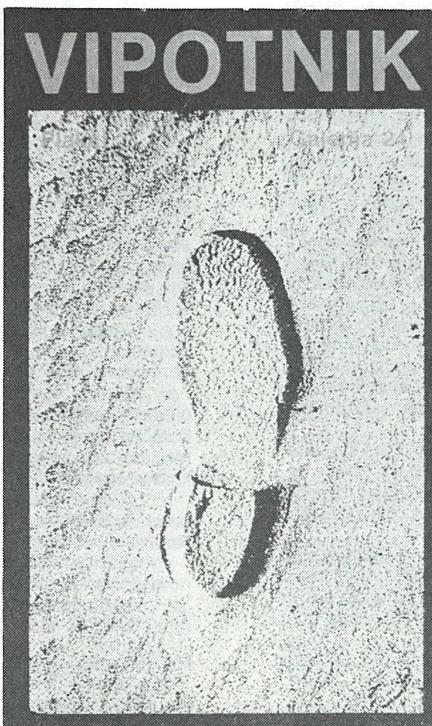
Ova je slika prpošna i sporna,
Publika uši puši,
Ili bar odmahuje rukama,
Da na kraju i sama podlegne
Neuračunljivoj radosti

Muziciranja.
Dramatskih pauza nema;
Katkad tek buka
Postane podnošljiva,
A odmah zatim provri
Kraj samog uha jauk:
Turiranje mašina.

Al' ono zašto smo ovde –
Nije muzika,
(Mada je neosporan dobitak),
Jer priroda uvek izliva
Više od izobilja,
Kako bi radoš bila prevršena
Slučajnim radanjem i očekivanjem smrti,
Senčenjem tonskim lestvicama;
Nas zapravo interesuju
Ona dvojica
Sredovečnih mehaničara
Što osluškuju rad motora.
Svako za sebe zaneti su
U sasvim poseban pasaž
Muzika koja se ispreda i upreda
Čak i rep dimljiv pokazuje,
Izlazi iz sebe potpuno izludela,
Pa vraća se stišana na izdahu
Treperom bliskim pojmanju.
Ova je dvojica izdvajaju
Iz dnevnog angažmana,
Daju joj vid posebne smislenosti
Tražeći u njoj celinu i deo,
Prateći tačan zapis.

Posle dovoljno četvorocvrtinskih taktova,
Držeći ih uz metronom u glavi,
Evo naših junaka kako
U isti čas istacki,
Podlizu glave –
Zagledaju se
U otkrivalačkom saglašavanju,
Još se i osmehnju
Baš kada falš nota
Iskliznu u grešno očekivanje.
To,
Taj pogled nemog razumevanja,
Zaslužuje da se opeva!
Ovi umašćeni izgleda znaju
Šta treba činiti,
I više još od toga –
Šta je uopšte u pitanju.

Zato i manipulišu
Platinskim –
Dugmadima.

nočni ubod

robert g. tili

ISTINA JE NEKADA PLAVA KAO MEKIODŽAK¹

tači će te ako i ti do
takneš kao da nikada nisi
bila odgovorna za svoje snove
kao da nikada nisi upadala u
zamk(ov)e tesnaca DA i NE(blaga)
kao laž deda mraza)
samo ti mene slušaj i niko ti neće
narušiti gluvoču građenu godinama

WHITSUNTIDE²

Na zidu je imao
lebdeću krušku
čija su ova dela,
(bila je presečena
po širini)
ravnometerno raz
meštena, plovila
ka kaju per
spektive. Mislio
je da se radi o
Gradivnoj slici
duhovi.

NOĆNI UBOD, NOĆNI UBOD, MAJKO MILA

talas I; (veliki)
koji će me
odneti³: Tamo-ova
mo
ja – fikci
JA
obruč (uzak)a mora se
probi!
Ti...

kao
stršljen(ovi) i
proces – ni
JE LI TAKO?

Napomene:

¹Ovu pesmu sam prvi put napisao 1979. godine, i smatram da je prva, ondašnja verzija – bolja. Ovakvo je glasila:

tači će te ako i ti do
takneš kao da nikada nisi
bila odgovorna za svoje snove
kao da nikada nisi (u)
padala (u) zamk(ov)e tesna
ca: DA i NE (blaga kao laž
deda mraza na gubilištu, u siroti
štu gde siroti ištu baš to) samo ti
me ne slušaj i nikotin
eće na
rušiti gluvo
rušiti gluvo
ču građen-ugodi nam,
a?...

²Duhovi

³Malogradan i mediokritet pita: „Zašto baš TI?“, što je slično izabranom, koji jadičuje „Zašto baš ja?“

munja

milenko fržović

kažem

kao skinuta
sa mojih ramena je
glava meseca

munja

ređa se munja
i dugo traje
kao bose noge

nevjše volim tigriće i ženske

ja pripadam sportu i ulici
i sve neka se menja i odlazi
ja uvek ostajem

ti si moj svet

ja ne gledam i
ne vidim
dalje od tebe
koja se osmehuješ
kao trešnjin cvet
i kao bog
najviše voliš tigra
imasi lice
čisto
ljubim te kad spavaš
i kada si budna
gola i
lepa
s mlekom
utkanim u temelje
ti si moja kuća
što me čeka
i prima me zauvek
među zidove svoje
od samih zvezda
noć iz meseca i
dan što dolazi
iz sunca

noćno pismo

slave đorđo dimoski

PROJEKAT

Mnogoglasno tone u snežni dah.
Tone, tako reći, sve, iščezava glas
kroz kocke ove noćne gradićine.
Izvija se prazno, ostaje, malo
malo dima ostaje, odlutala belina
dunu u oči pepeo, srušiti
ostatak sakriven u zvučnom svodu
ciglaste grudi oduvati, odjednom
u snežnom dahu tone, tako reći, sve,
razbacujući se kroz glas, po beloj praznini.

NOĆNO PISMO

Kakvo je ovo zdjelje od tačaka!
Žešto ga ne izmeriš dobro!
Zatvorili ga Uzvicima!
Ali, zarezi, gde su oni u zdjelu!
Zar unutra vode!
Unutra, beskrainja tema!
Ruka u mastilu!
Zagrizi u so!
Vič! Vič! Vič!!!
Pucač u redove!

S makedonskog preveo autor

dve pesme

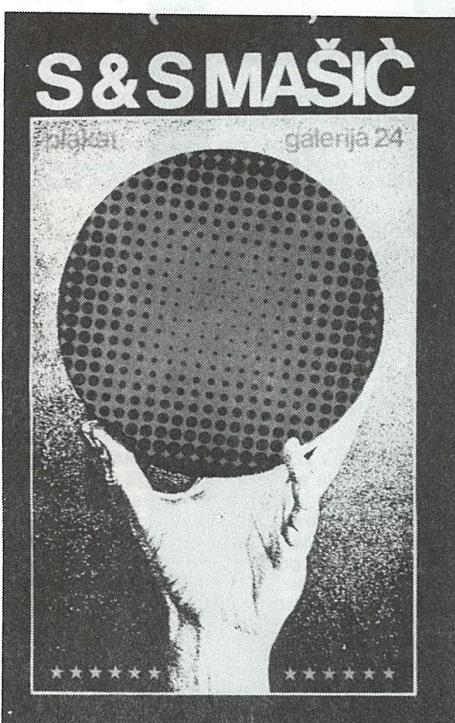
dunja hebrang

U međuvremenu

Sad vidim da sam tražila
tkivo rečenica kojih nema
u međuvremenu
otkidalala sam
list po list zemaljske laži
stare stranice knjiga
i hodala sam hodnicima kojih nema
Otvorila sam oči gusarske
lijeno uzdiše vjetar
prazno zavija tračnica
još jednog propalog tjedna
u međučinu
trka je zamrla polako
guši me ova tišina
zaustavljen hod večeri
(žene se saginju ka plaču potomstva)
Veliko sunce ih gleda
lica dane i brige
veliko vrijeme teče
nemušto kao sjena

Povorce

Vječni proces smjenjuje lica
razlaže zgrob po zgrob
Ni dlaka ni noktiju
pospan osmijeh uspava nas
kao da se samo povremeno
umire
ah, još jedan pogrešan zbroj
Šumi vodopad mrtvih
ne stignu uhvatiti jutro
ni obgriliti dan
tako, malo se potrci
kao bez snage
kao bez nade
zatim u nejasni mir

hladan znoj

nedeljko terzić

PONOĆNO KUPANJE

Noć na moru. Puna
mesečine glasova
zrikavaca i mirlisa
ribe. To je
idealna
noć
na moru.
Na moru noć je varka.
More je istina. Noćni
kupači su goli. Danju
njihova
hrabrost
je
u kostimima.
Noć na moru je dobra
scenografija za antičke
tragedije. O kako bi Sapfo
uzvikivala:
Ooooooooooooo
moreeeeeeee
ljubaaaaav
samujemoo.
Noć svako misli da samo njemu
pripada more. Stene čute i
piju ga. I piju ga.

PANONSKIE OČI

Kroz nozdrve
ulaze mirlisi
ustajalog somota.
Osećaju se
staraci znoj
i dečja mokraća
na
jastuku.
Najbolji su
mirlisi
kuvanih šljiva.
U lobanji
ništa deblje
od sećanja. Telo
još postoji.

HLADAN ZNOJ

U gradskoj četvrti
svugde beton.
Ptice
pevaju iz groblja.
Tamo jedino
ima još
ukrasnog drveća. I
plodne zemlje.
Roditelji
vode decu
u obdaniste
ispred groblja.
Njima pevaju ptice
u četvrti
punoj betona.

NASLOV: ULICA

Odlazimo večnosti.
Pre toga
lepo oprani
Nikad
ne
umiremo.
Nestaju samo maske.
Kliznu sa lobanje
i nestanu.
I nestanu.
Po tome smo znani
u prostoru.
Ostaju uvek tela
pod novim licima.
Skidanje i stavljanje
maske
traži pozorište.

bez odziva

tatjana lukić

nevrijeme

djetinjnim rukama svlačismo
ptice na tlo

ali otkud danas zaprijetiše
davni grijesi
slutnjom nepogode

zna li grom šta čini
dok korak nam prešljeca
i pogled u nigdinu uprt
sječe plamen mač?

skončati put
nije mudra kazna!

na ovu bezumnost
mašt će se žezla
i zavitlat bijesno
višnji gromovnik

jedini koban je udes
zloče putem potjerati
na put prisiliti!

iliže vatra staze razastre

nema ptica
nad glavama kruga niotkud

u razroka sveca na raskršću prerusen grom

naopram stola

rečene
naše su istine sobno pokućstvo
uz koje se vere memla niz koje plazi vonj

bačene glasne
velike misli – postelje koje ne rasprenamo
u kojima čeka pripravnen spokoj
po svakom klonlju žezlo i tron

a lomna je stolica
varljivi su nasloni i stol!

na šutnju se odvaziti!
porušiti zaklone mirna mjesta
priježišta domove

za jezditi šutnjom
jedinim tlom koje se o korak tvoj, ne otima
i ne ište zastoј

grehota

tko još motri
djeci kažiprst
dok vere se uz krošnje

od čudenja
mrgodni uzmičemo

kliklav upit stišavamo
muklim kašljem opomenom

jačaju nas nejakosti
mucanja nam pune pluća

pred kim čemo
ako ne pred svojim čedom
gazit gordo
odjekivat tlom!

kao nokat vrata zabravljen
grebe ptičad pitalicom svijet

ako!
svi smo sami
svakojako
obiđeli šutljiv sezam

nek se snaže mičice
pomicanjem smrzlih reza!

dok se s naših ključeva
linija zlato
šara nam za ledima šeret
sramot-trag

bez odziva

da si u nijemo doba zalatala
kad čistě se zamke po lovu na kneževe
i čovjeka za pohvalu kad ne ima
bi li riječ isklesala

šta bi sa zlaćanim vlaknima
tvoj pokrov da žude i čekaju

usud da ti je
milovanje i grđenje sebe same
svojim prinošenjem
šta bi s pojmom bilo

sama da si zlottor svoj i gospod
zar sebi hvale
maloga ti razuma
i pogrde zar pred svoje čini

bi li vatre izgrala
i kako bi gordo tvoje čelo potom
pristalo ugarke da skuplja
nanovo da ih u se pohranjuje
i razgara zalud

kako bi se tvoj glas
družio sa ovim mukom
je filmijo mudrice

Zabrinuto je sklopila kapke
zabrinuto je zaspala

Plemo

Pocepana hartija
na podu leži nepomična
kao mrtav insekt

Koverta bez adrese
na knjizi polu –
iskošena
mogla bi da stigne
svakom od nas

Nad hartijom stoji čovek
Vrhom cipele
gurka izvrnutu životinju
koja više ne daje
ni znaka razumevanja

(Olinjali telefon čuti
zaudara)

Mastiljavi kažiprst
nakvacio je pljuvačkom
i obrisao o pantalone

(Niko ga nije video!)

Bratija

Prošli smo kriz pazuh
Kao dlačica svetlosti

Kroz minduše
Najtelesnije zveri
Kao kalodont
Kroz podrumsko nepce.

Mlaki
U služokožu pećine umotani
Kupamo se u zdelama
Nevinih planova
I rastemo u talas
U zglob tišine
Između susednih svitanja.

Iz različitih predela
Ali iz istog mreka
Na trgsmo sišli
Umesto spomenika.

bratija

zoran vragolov

Jutro

Osmeh
na vrhu našeg tela
vezan je u čvor

Na iskolačenom beskraju
otkrivena spavaju
naša čula

Uplašeni
od njegove blizine
pogledi stružu
jedan o drugi

Naše telo je tu
pored nas
ali mi ga ne vidimo

Krov

Presni crepovi drhte u vazduhu.
Podzemna hladovina
ljudi se u semenkama čempresa.
U podočnjaku mračne gnezdi se zvezda.
Trn probija opnu zakopanog oka
i neko sa neba
pada u cipele i brzinom seoskog psa
trči do služokže mora.
Na pesku ostaje njegov trag
i u vazduhu miris.

Kroz šuplju kost gleda kao kroz durbin
vidi sebe u krštenom likvoru:

trunčica gari u dimnjaku!

Soba

U škrtoj svetlosti
u prozirnoj spavačici

– ispratila je goste –

iza isplažene zavese
ona se odmara
mlitavim betonskim butinama

Pluća joj nabrekla
kao obližnji predeo
iz njegog oslepelog prozora

U nedoumici
zalupala je vrata
i čvrsto se na njih naslonila

Prešla je jezikom
preko usana
i kušala svitljivo napce dana

Ništa izvesno
nije je čekalo napolju

GALERIJA 24

S & S SMAŠIĆ
OD 31. III DO 26. IV '81
plakat • plakat